

sestrice Mariji preblizu. Dekletcu se je obleka vnela. Pridobila je tako težke opekline, da je drugi dan umrla.

Umrl je bivši minister za uk in bogočastje, član gosposke zbornice dr. Gustav Marchet. Spadal je med najbolj pomembne politike zadnjega časa.

Nezgodna z dinamitno patrono. V Trbižu na Koroškem našla sta 13-letni Jožef Zussner in njegov brat Franc dinamitne patrone. Medtem ko je Franc patrone v potok vrgel, nesel je Jožef eno domu in je pričel z vilicami v njo ruvati. Vsaled tega se je patrona nakrat razstrelila in je raztrgela neprevidnemu dečku levo roko.

Požig. V gospodarskem posloju posestnika Andreja Kanačnik v Drasendorf pri St. Vidu na Koroškem izbruhnil je ogenj, ki se je tako hitro razširil, da se niti živine ni moglo rešiti. V hiši se je nabajala 20-letna božjastna hčerka. Bežala je napol oblečena iz stanovanja in pozabila otroka dekletke Aufegger seboj vzeti; mati pa je otroka potem sama iz plamena rešila. Posestnik nahajal se je za časa izbruhna ognja s svojo družino na polju in je zamogel komaj nekaj obleke ter denar rešiti. V hlevu je zgorelo 16 kosov govede, 16 prašičev in 1 konj. Škode je okoli 40.000 kron, zavarovalnina pa znaša komaj 18.000 kron. Sodi se, da je nekdo nalašč zažgal.

Veliki požar. Pri posestniku Pavlu Werdnik v Libeličah na Koroškem izbruhnil je ogenj, pri katerem je zgorelo stanovalno in gospodarsko poslopje, mnogo žita, krme, kmetijskih strojev in orodja. Ogenj se je razširil na posestvo sosedu Andreja Schumnik, vpepeli tam tudi stanovalno in gospodarsko poslopje, 30 čebelnjakov, med njimi 10 polnih, stroje, orodje, zalogo žita ter dve svinji. Ena krava je bila hudo opečena in pet ovc, ki so bile po dimu omamljene, se je moralo takoj zaklati. Pri Werdniku se je zamoglo med požarom iz razvalin hleva tri kose govede nepoškodovane potegniti. Zgorelo je pa Werdniku tudi denarja za 1800 kron. Škode je za 28.000 kron, medtem ko znaša zavarovalnina le 9000 kron.

Gospodarska razmotrivanja.

Pred kratkim je izšla knjiga, ki obstoji skoraj iz ključno iz števil, ki pa je ravno zato prav zanimiva. Za sedanje razmere najbolj zanimive so seveda cene življenskih sredstev. Knjiga je iz leta 1912. Posnemamo ji sledeče podatke. Rafinadni sladkor (prima centrifugal-pil) stal je v izvozni trgovini vovzine prosto iz Trsta v 1912. letu 38 K 63 h. V Avstriji se je zahtevalo takrat 70 h za eno kilo sladkorja v kockah; danes pa se zahteva zanj 1 K 14 h! Izdelovalci kakor država delajo dobro kupčijo pri domači trgovini s sladkorjem; izdelovalci boljše kakor kedaj preje, od tega pribajajo visoke dividende sladkornih akcijskih družb. Prav zanimive so tudi za 1. 1912 navedene cene za žito in moko. Znašale so za 100 kil pšenice 25 K 38 h, rži 21 K 60 h, ječmena 21 K 34 h, ovsu 19 K 28 h, koruze 22 K. V tem letu se je dobilo 100 kil pšenične moke št. 0 za 34 K 62 h, št. 1 za 34 K 46 h, št. 4 za 32 K 50 h in št. 7 za 28 K 66 h. Rženo moko se je dobilo 100 kil št. 0 za 31 K 74 h, št. 1 za 29 K 76 h in št. 3 za 24 K 60 h. Danes je najvišja cena za pšenico 32 K, moka št. 0 stane 1 K 21 h, št. 1 pa 1 K; krušna moka od pšenice ali rži stane danes 51 h.

Leta 1912 obstojala je med ceno za pšenico in rž ter ono moko razlika od 11 do 40% pri rži. Cena za fine otrobe znašala je takrat 14 K 84 h, za debele otrobe pa 15 K 50 h. Zdaj znaša razlika med pšenico in iz nje zmlato moko 58 do 375%, pri rži pa 70%. Pri temu so tudi otrobi mnogo dražji.

Leta 1914 se je že dobilo kilo najboljšega polentnega grisa za 26 h. Danes pa stane 51 h. Dobi se pa nikjer. Kaj pomagajo potem primerne cene? Cinkvanti-gris stane v Gradcu 84 do 90 h, torej skoraj štirikrat toliko, kakor se je dobil l. 1914 v najboljši kakovosti.

Ako se je l. 1914 kilo najboljše polentne moke (cinkvanti-grisa) pri cinkvanti ceni od 22 h za 26 h dobilo, je vprašanje pač razumljivo, kaj mora danes rdeča koruza koštati, ako se zahteva za isto množino (1 kilo) 84 do 90 h. Odgovor ne more opravičiti nezasišano ceno. Splošno znano je, da kupčevalci z žitom in izdelovalci z moko pri nizkih cenah l. 1912 in še cenejših prejšnjih let niso samo dobro živeli marveč so si tudi velika premoženja pridobili, to pa pri prosti konkurenci. Zdaj ni nobene konkurence pri nakupu; obratni troški so tako nizki, da sploh ne pridejo v poštev in — vkljub temu ogromne razlike v ceni moke. Natančno pojasnilo bi bilo tukaj potrebno.

Leta 1912 se je prodajalo fižol za 29 do 32 h, grah za 31 h in leča za 51 h (pri eni kili). Govedina je koštala K 180 do 207, leta 1901 pa K 122 do 152. Podobne so bile cene za telecje in svinjsko meso ter

svinjsko mast. Te cene veljajo za Dunaj (v veliki kupčiji) in so seveda v posameznih kronovinah različne. Za Štajersko veljale so l. 1912 sledeče cene (v klepaju so cene leta 1902): 1 kg mesa 181 h (126), pšenične moke št. 0 392 (40), fižol 47 (32), grah 63 (56), riž srednji 48 h (50), krompir 14 h (125), svinjska mast 210 h (160) in šunka istotako. V Gradcu se je dobilo l. 1912 še 100 kil trbovejskega premoga za 230 K, danes stane od K 378 do 480. To so bili lepi časi! Še pred dvema letoma zamoglo se je kupiti za 30 kron 5 kg moke, 5 kg sladkorja v kockah, 1 kg fine kave, 1/2 kg dobrega čaja, 1/2 kg kakao, 1 steklenico ruma, 3 kg masti, mlo in druge manjše stvari kot mesečno potreščino za tri osebe. Danes se porabi 30 K, ako se kupi 2 kg masti in 1 kg kave! Za večji del življenskih potrebščin so cene na trikratno in večkratno visokost poskočile. Prav zanimive so tudi zahtevane cene pri kupčiji z živino. Ta navijanja cen postajajo naravnost nezasišana.

Gospodinja mora biti prava umetnica v štedenju, ako porabi za družino 5 glav na mesec samo 3 kg masti. Razlika cen za svinjsko mast je danes proti l. 1914 tako velika, da znaša v enem letu za 4 K več, kakor se plačuje dohodninskega davka pri 7800 K dohodka (164 K, 22. stopinja). Ako se za eno osebo v enem mesecu le 1/2 kg masti porabi, napravi to v enem letu 6 kg, torej za Gradec z okroglo 160.000 prebivalci 960.000 kg. Razlika cene znaša srednjo od l. 1912 sem 5 K, torej 960.000 × 5 = 4.800.000 K. Koliko mora znašati ta razlika šele po vsej deželi in vsej državi!

Gotovo: vkljub tem razmeram moramo vzdržati! Ali vprašanje se vendar ne boče dalo zavrniti, je-li je ta visoka draginja tudi popolnoma opravičena ali ne. Kazenska sodinja v Münchenu je zadnjič zlate besede izrekla: »Vojno oduševstvo je sramotno postopanje posebno težke vrste. Oduševstvo z življenskimi sredstvi uničuje temelje države in kdor se ga udeležuje, je deželni izdajalec!«

E. H. (»Grazer Tagblatt.«)

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 4. maja. Severno-zapadno od Tarnopola vjeli smo 100 Rusov. — Proti toliminskemu mostičju, Flitschu in drugim delom koroške fronte nastopila je sovražna artiljerija ljuete. — Danes ponoči preplovil je neki sovražni letalni stroj izliv Vipave, vrgel 4 bombe in poletel potem čez Ljubljano in Zalog. Na vrnitvi zastavil mu je naš art. ogenj pri Dornbergu pot. Obenem od naših letalcev napaden in zažgan, padel je ital. letalni stroj na tla. Vsi štiri letalci so mrtvi. — Več naših letal napadlo je včeraj ital. tabore pri Villescu in je vrglo mnogo bomb ter se po hudem zračnem boju nepoškodovano vrnilo. — Dne 3. maja so naši letalci napadli kolodvor, fabriko žvepla in vojašnice v Ravenni. Dobri učinek in požar v fabriki se je opazilo. Vkljub hudemu obstreljevanju so se vsa naša letala nepoškodovano vrnila. — V istem času zadela je neka naša torpedna flotilja južno-vzhodno od izliva Poja na 4 sovražne razruševalce. Vršil se je uspešni pomorski boj.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 4. maja. Na zapadu se je vršilo proti Francozom in Angležem veliko uspešnih bojev. — Pet sovražnih letal je bilo sestreljenih. — Tudi na ruski fronti so naši letalci uspešno bombe metali. — Brodovje nemških letal napadlo je z velikim uspehom angleško vzhodno obrežje. Vsa letala razven „L 20“ so se vrnila. Tudi v osfalem se je vršilo mnogo za Nemce ugodnih letalnih bojev.

Nemški podmorski čoln sestrelil angleško letalo.

K.-B. Berlin, 4. maja (W.-B.). Eden naših podmorskih čolnov je ob flandrijskem obrežju eno angleško letalo sestrelil, katerega letalce je rešil en sovražni razruševalec.

Znana f. ur Maks Böhmel, Dunaj IV., Margarethe 27/51 nam naznanja, da ima vkljub 50 do 80% nega povisa nekaj vrst ur še po stari ceni v zalogi, ki bodo pa v času razprodane. Na željo dobi vsak čitatelj našega lista cenik franco in zastojni doposlan. Dopisnica na imenovanu zadostuje.

V okrepanje pljuč priporočamo masaže prs in hrba leričevim oživljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. fluid. S tem se koristi živahno delovanju kože in krvni ceter se okrepa ves organizem. 12 steklenic tega blagodejnega sredstva pošlje povsod franco za 6 kron lekarni Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Bilo naj bi v hiši. Od mnogih zdravnikov priporočeno. Mnogo čez sto hvalnih pism. Zamore se tudi obenem Fellerjeve mlo oče Rhabarbara kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 skaltije fra 4 K 40 h naročil.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. aprila: 62, 39, 79, 18
Trst, dne 3. maja: 14, 79, 60, 56

Viničar
2 do 3 ljudi se sprejmejo pri Joh. Jausch
M. St. Kunigund pri Mariboru.

Vse

dame vedo, da je dobro desinfekcijsko sredstvo pri toaleti govanju bolnikov velike važnosti. Zahteva se danes, da dejijsko sredstvo hitro in sigurno učinkuje, da pa tudi prijeto in da je ceno. Mnogokrat

bodejo

ljude opazili, da nekatere dame po karbolu dišeča desinse sredstva odpravijo, ker se ta neprijetni duh ne da odprrok, obleke in perila. — Ako se pa vedno le

Lysotorm

rabi, se nima neprilik! Lysotorm ima prijetni dobi arom duh, je poceni in ni strupen. Originalna steklenica v vsaki drožeriji K 125. Vse dame naj bi torej le Lysotorm

rabil

Nove cene od 1. maja naprej:

Lysotorm ena steklenica 100 gr	250
„ „ „ 250	500
„ „ „ 1000	1000
toaletno milo en kos	70
Pfefferminz-Lysotorm (ustna voda)	70

Ljudska kopel mestnega kopaljšča v Ptuj.

Čas za kovanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopel z vrodim zrakom, pav. „Brausebad“ z rjuho K — 70

V nedeljo dne 21. ma

se vrši v Radahovi 4. uri popoldne in

ponedeljek dne 22. ma

ob 8. uri zjutraj v Zgo
nji Veličini (Teichwies
ter ob 3. uri popoldne
Samarkovi

licitacija trav

K nji vabi uljudno
Jos. Ornig v Ptuj

*) Statistisches Handbuch über die gesamten Verhältnisse des österreichischen Staates und seiner Bevölkerung.